

بقایای پل‌های تاریخی تهران و اطرافش همچنان دیدنی است

طاقی‌های خاطره‌ساز

رودها و رسیدن به شهرها و روستاها ساخته شدند. بهانه ساخت این پل‌های تاریخی هر چه باشد مهم این است که حالا در زمره آثار تاریخی با معماری ویژه قرار گرفته‌اند و می‌توانید یک روز را به گشت و گذار در آنجا اختصاص دهید.

✓ **مهدیه تقوی‌راد** بر خلی سنگی و سیمانی‌اند و تعدادی چوبی و آهنی؛ پل‌هایی که هر یک تاریخچه‌ای برای خود دارند و با هدف خاصی ساخته شده‌اند. بعضی از آنها روزگاری وظیفه هدایت آب به روستاهای اطراف را بر عهده داشتند و بعضی دیگر برای سهولت دسترسی مردم به آن طرف

پل شاه‌عباسی جاجرود

در گذشته به دلیل بالا بودن سطح رودخانه جاجرود هر ۴ دهانه پل معبر آبی خروشان بود، اما با ساخت سد لتیان و کاهش حجم آب، دهانه‌های میانی به گذرگاه آب و ۲ دهانه کوچک به محل عبور عابران تبدیل شد.

نشانی	جاده تهران-دماوند، جاجرود، روستای سعیدآباد
قدمت	دوره سلجوقیان
امکانات	مسجد، فروشگاه، سرویس بهداشتی
جاذبه‌های اطراف	دشت لار، روستای مهرآباد، روستای برغان، روستای گلدره

در خنکای بنای تاریخ

پل شاه‌عباسی تا قبل از اینکه پل سیمانی جاجرود ساخته شود، تنها پل در شرق تهران بود که این شهر را به استان مازندران وصل می‌کرد. در آن دوران رفت و آمد از روی این پل صورت می‌گرفت و پل شاه‌عباسی باید همیشه وزن بسیار زیادی را هم تحمل می‌کرد. برای همین تصمیم گرفتند برای حفظ این بنای تاریخی با ارزش، پلی سیمانی در جاجرود بسازند. هوادر حوالی جاجرود همواره خنک است، اما بهترین زمان بازدید از پل شاه‌عباسی فصل بهار و تابستان است. هنگام بارش‌های بهاری مراقب سیلاب‌های ناگهانی فصلی باشید.

چطور برویم: از سه راه تهرانپارس به سمت جاده دماوند بروید، ابتدای جاده جاجرود می‌توانید پل شاه‌عباسی را مشاهده کنید.

پل دختر (خاتون)

این پل که روی رودخانه کرج ساخته شد و روزگاری ری و قزوین را به یکدیگر متصل می‌کرد، حالا مقصد گردشگری تاریخی برای عموم محسوب می‌شود.

نشانی	آزادراه تهران-کرج، پل کرج
جاذبه‌های اطراف	رودخانه کرج، جاده چالوس بوستان شهید چمران

چطور برویم: در آزادراه تهران-کرج به سمت جاده چالوس بروید، در ابتدای جاده حوالی رودخانه کرج و کنار قلعه صمصام، پل دختر را مشاهده می‌کنید.

یادگار زبیده خاتون

حمداالله مستوفی، از رودخانه کرج و پلی با یک طاق به نام پل خاتون یاد می‌کند که به نام زبیده خاتون، همسر محبوب هارون الرشید، نامگذاری شده است. زبیده خاتون بناهای بسیاری در راه حج (خراسان به مکه) ساخت. با این حال برخی آن را مربوط به دوره سلجوقیان در سده‌های پنجم و ششم هجری می‌دانند. پل دختر ۲۵ اسفند سال ۱۳۷۹ در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسید. «اوژن فلاندن» نویسنده و نقاش فرانسوی سال ۱۸۴۰ میلادی در سفرنامه سیاح از اینجا یاد کرده است.

گردش نیم‌روزی

هنگام بازدید از پل تاریخی دختر حتما وسایل یک گشت و گذار نیم‌روزی را با خودتان ببرید تا بتوانید هنگام تماشای این پل تاریخی و اطرافش حسایی خوش بگذرانید. این پل ۲ دهانه دارد که دهانه بزرگ‌ترش به شکل کمان نیم‌دایره اجرا شده و کمان دهانه‌های طبقه دوم به شکل جناغی است. این دهانه‌ها محلی برای استراحت و اتراق به شمار می‌آیند. در اطراف این پل تاریخی هم جاذبه‌های متعددی وجود دارد. جاده چهار فصل چالوس و روستاهای اطراف آن از مقاصد گردشگری‌های نیم‌روزه هستند. بوستان شهید چمران کرج هم یکی دیگر از همسایه‌های اینجا و از بوستان‌های بزرگی است که فرش گل آن معروف است. قلعه صمصام یکی دیگر از جاذبه‌های گردشگری اطراف این پل محسوب می‌شود که در دوره مشروطه بنا شده است.

احتیاط کنید

اطراف رودخانه کرج نیز محل خوبی برای گردش یک روزی است. اما حواس تان باشد که در فصل‌های بهار، پاییز و زمستان و به‌طور کلی هنگام بارندگی‌ها احتمال طغیان رود وجود دارد، پس اگر قصد چادر زدن یا استراحت در اطراف اینجا را دارید حتما به هشدارهای هواشناسی توجه کنید.

پل صفوی حسن‌آباد

این پل روی رودخانه شور (قره‌سو) در مسیر جاده کاروان‌رو تهران-قم قرار دارد و بارها بازسازی و مرمت شده است.

نشانی	قم، روستای حسن‌آباد
قدمت	دوران صفویه
امکانات	ندارد
جاذبه‌های اطراف	دریاچه حوض سلطان

همسایه کوره آجرپزی

در گذشته آب رودخانه قره‌سو در فصل بهار به قدری زیاد بود که مردم ناچار شدند این پل را برای سهولت تردد بسازند. امروزه نیز ایسن رودخانه آب قابل توجهی دارد. این پل در نزدیکی روستای حسن‌آباد قرار دارد و به نام این روستا نیز شناخته می‌شود. پل حسن‌آباد روی پایه‌هایی از سنگ به همراه ملات آهک و ساروج قرار گرفته است. نمای پل آجری بوده و در زمان پهلوی ۳ چشمه طاق به صورت گرد به آن اضافه شده است. در جنوب پل نیز یک کوره آجرپزی قرار دارد و گفته می‌شود برای تهیه آجرهای مورد نیاز پل بوده است.

چطور برویم: از جاده قدیم تهران-قم به سمت حسن‌آباد بروید. کنار کاروانسرای حسن‌آباد به مقصد می‌رسید.

پل بادامک

از آنجا که شهر یاری یکی از پرآب‌ترین مناطق اطراف تهران به‌شمار می‌آید، در گذشته سازه‌های آبرسان بسیاری در این دیار خوش آب و هوا ساخته می‌شد.

نشانی	شهریار، جنوب شرقی دهستان سعیدآباد
قدمت	دوره قاجار
امکانات	محل استراحت، مسجد، محل بازی کودکان، سرویس بهداشتی
جاذبه‌های اطراف	قلعه دهشاد، تپه جوقین، برج آرامگاه بابا محمود

تماشای پل گهواره‌ای

پل‌های آبرسان در گذشته از اهمیت ویژه‌ای برخوردار بودند، زیرا زمانی که سیستم‌های پیشرفته لوله‌کشی وجود نداشت زمین‌های کشاورزی توسط این سازه‌های خاص آبیاری می‌شد. این پل تاریخی در روستای بادامک قرار دارد و همانند پل ورامین دارای آبراه مرکزی است. بخش فوقانی پل ۳ متر عرض و طاق گهواره‌ای شکلی به ارتفاع ۳ و نیم متر روی آن قرار دارد. از این پل در گذشته برای آبیاری اراضی مختلف استفاده می‌شد. در حال حاضر آب رود خشک شده، اما اطراف پل را فضای سبز پوشانده و بسیار تماشایی است.

چطور برویم: به سمت شهریار بروید، پل آبرسان در ضلع جنوب شرقی روستای سعیدآباد قرار دارد.

پل باقرآباد (۱۵ خرداد)

این پل با دهانه قوسی به طول ۵۰ متر روی رودخانه منتهی از جاجرود ساخته شد و حدود یک سال ساخت آن طول کشید.

نشانی	ورامین، روستای باقرآباد
قدمت	دوره قاجار
امکانات	محل استراحت، مسجد، فروشگاه، سرویس بهداشتی
جاذبه‌های اطراف	تپه شغالی، یخچال علی‌آباد

محل شهادت انقلابیون

بازدید از این پل هم جنبه گردشگری دارد و هم به نوعی قدم‌زدن در دل تاریخ تهران و اطرافش است. پل باقرآباد که تقریباً یک قرن تنها مسیر عبور مردم دشت ورامین به سمت تهران محسوب می‌شد، روز ۱۵ خرداد سال ۱۳۴۲ شاهد شهادت تظاهرکنندگان کفن‌پوش ورامینی بود؛ همان روزی که مردم ورامین و پیشوا در صحن مطهر امامزاده جعفر(ع) در حال عزاداری بودند که خبر دستگیری امام خمینی(ره) پخش شد و کفن‌پوشان از آنجا بیرون زدند. پل باقرآباد، بعدها ۱۵ خرداد نام گرفت.

چطور برویم: بعد از رسیدن به ورامین به سمت باقرآباد تردد کنید، نرسیده به قرچک، پل ۱۵ خرداد را مشاهده می‌کنید.